

Meditatie over Zondag 1 vraag: 1

Gegronde troost

Vraag 1: Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?

Antwoord: Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben, Die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomenlijk betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en alzo bewaart, dat zonder de wil mijns hemelsen Vaders geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja ook, dat mij alle ding tot mijn zaligheid dienen moet; waarom Hij mij ook door Zijn Heilige Geest van het eeuwige leven verzekert, en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt.

Onlangs was Zondag 1 van de Heidelbergse Catechismus aan de orde. De inzet van deze Zondag was: 'Wat is uw enige troost in leven en in sterven?' Dat is de vraag naar de troost. Deze vraag staat haaks op de vraag van deze tijd: Hoe vergroot ik mijn welzijn en welvaart? Troost veronderstelt leed, smart en droefheid. Bij alle 'welzijn' en 'welvaart' is het maar een troosteloze zaak dat wij God kwijt zijn, dat de zonde in de wereld is gekomen en daarmee de dood en dat de dood tot alle mensen is doorgedrongen.

Wat is troost? Iets of iemand, Die de oorzaak van deze zee van ellende wegneemt en Zichzelf – met overwicht – daarvoor in de plaats geeft. Deze troost is niemand anders dan Jezus Christus. Zij ligt dus buiten ons. De vertroosting vloeit uit Hem in de harten, maar Hij is *de* troost! Bent u erachter gekomen dat Hij de troost is, *uw* troost? Deze troost slaat aan bij bedroefde mensen. Troost veronderstelt verlorenheid. Een verlorenheid zo groot en zo diep, dat niemand ons troosten kan dan God alléén. Troost heeft als ondertoon droefheid. Deze droefheid heeft een eigen koers, omdat zij gericht is op God. Zij heeft een eigen dieptewerking, omdat zij alle steunpunten buiten God verbrijzelt.

In deze droefheid zien wij ver. Zij geeft – en niemand minder dan de Heilige Geest leert het ons – een uitzicht op een Zaligmaker, Die in de meest barre en naakte troosteloosheid van ons bestaan is ingegaan! Zie Hem wenen en worstelen. Zijn tranen zijn welsprekender dan de onze. Hij is er doorgelopen! Hij heeft Zich aan God opgeofferd en is opgestaan van de doden. En waarvoor leeft Hij? Om Zichzelf weg te geven aan troostelozen. Hij is gezonden om alle treurigen te troosten. Welk een zee van troost is er dan in Hem. Hebt u weleens een treurige proberen te troosten? Lukte het? Het lukt Hem altijd! Wat is dan *Zijn* troost? Dat Hij verlost heeft, verlost en verlossen zal! Hij is overstort met de Geest der vertroosting.

Wat is *uw* troost? De catechismus zegt: Ik ben van Hem! Dat wil dus zeggen: Ik ben baas-af. Dat is een hele gebeurtenis: jezelf kwijtraken aan Hem. Dat betekent: Hij is sterker dan ik. Hij zocht mij meer en eer dan dat ik Hem zocht. Hij heeft lief met een liefde sterker dan de dood. Hij slaakt boeien. Hij doet mijn trotse en goddeloze ik sterven, opdat Hij in mij leve! Hij heeft mij. Is dat niet een vrolijke wetenschap? Hij maakt mij duizendmaal te schande en redt keer op keer. Dat is ook een zalige wetenschap. Ik behoef niet meer voor mijzelf te zorgen, want dan gaat alles er weer aan. Hij zorgt én bewaart. Genade maakt vrij, de wet bindt. God de Vader schenkt Hem weg. Dat 'eigen zijn' is naar lichaam en ziel. Dat is de gehele mens. Ons lichaam verwelkt. Straks wordt het stof. Maar Hij houdt er het oog op en maakt er een verheerlijkt lichaam van. Dit houdt ook een vermaning in. Als uw lichaam van Hem is, is het een tempel van de Heilige Geest. Naar lichaam en ziel. Voor tijd en eeuwigheid.

Er wonen hier op aarde veel bedroefde mensen. Kinderen verliezen hun ouders en ouders een van hun kinderen. Er gaat bijna geen week voorbij of een van de jongeren sterft. Zelf staan wij elke dag in de mogelijkheid weggeroepen te worden. Wanneer ziekte en leed ons overvalt, wanneer de zonde in ons raast en tiert, wanneer ons hart ons duizendmaal veroordeelt – wat is dan onze troost? Er zijn veel sterfhuizen. Is er troost, *de* troost? Er is bij Hem overvloed. Hij zoekt u! Gezegend de mens die in de oorden van zijn verlorenheid deze troost in leven en sterven kent. Wat zult u dan verlangen naar het Avondmaal! God schenke u een rijke zondag!